

frimodig gaa ud paa at tage fra de fattige og give til de rige. Nu siger den ærede Forslagsstiller, at i alt Fald for Landets Vedkommende forholder det sig helt anderledes; han sagde, at der drikke Arbejderne ikke bajerst *Ø*. (Afbrudelse af S. Sørensen) ... i det mindste ikke til daglig siger det ærede Medlem, som bestanding er saa venlig at soufflere mig; jeg takker det ærede Medlem for Meddelelsen, det var for Næsten ogsaa min Mening. Altsaa paa Landet drifter man ikke til daglig, men en Landarbejder drifter dog en Gang om Ugen bajerst *Ø*; der er noget paa Landet, der hedder en Søndagsbajer. (Afbrudelse). Nu maa de Herrer ikke gaa videre end deres Fører, den ærede Forslagsstiller, lad os holde os til ham, og han sagde før, at han kender dog noget; der hedder en Søndagsbajer, som han indrømmede, at man drifter, og lad os tage den samme Familie, som hvinger 20 *Pd.* om Aaret, og som tjente ved dette Lovforslag paa Sukkeret 2 *Kr.* Denne Familie betaler samtidig 156 *Dre* for de 52 *Bajere*, der driktes som Søndagsbajere, altsaa Betsignelsen for denne Familie, som kun drifter en Søndagsbajer er — siger og skriver — kun 44 *Dre* om Aaret. Men saa snart den vedkommende Familie ogsaa drifter en Mandagsbajer, altsaa blot 2 *Bajere* om Ugen, saa er hele Betsignelsen væk, og saa er disse 2 Lovforslag en rent og skæv Udgift for en Familie af over 1 *Kr.* om Aaret. Nu vil jeg imidlertid sige, at selv om de Herrer havde Ret, selv om der var en saa stor Forskel paa Forbruget i en Arbejderfamilie paa Landet og i en Arbejderfamilie i en Købstad, saa er ikke det et Grundlag at give Arbejderlove paa. Det er ikke det, vi have tænkt os, naar der har været Tale om sociale Reforme, at vi skulde hjælpe paa Landarbejderne ved at tage fra Købstadarbejderne. Jeg tror dernæst, at de Herrer holde sig for meget til det foreliggende Djeblif; de se ikke nok ud i Fremtiden. Just dog paa, at bajerst *Ø* er en forholdsvis ny Ting her i Landet; det er ikke mere end en Menneskealder gammel her. Jeg vil erindre Dem om, at i 1872 var Produktionen af bajerst *Ø* ikke mere end 100,000 *Tdr.* her i Landet, medens den nu er stegen til 700,000. Det er altsaa en ny Artikel, og det gælder om alle saadanne nye Artikler, Petroleum, som det ærede Medlem nævnte, Kaffe, Sukker o. s. v., at disse Ting blive staaende i Byerne i Nærrecker, før de komme ud paa Landet, men de komme der sandelig nok. Lige saa sikkert som Sukker og Kaffe paa deres Vej gennem Verden ere komne ud paa Landet og der blevne daglige Forbrugsartikler, lige saa sikkert vil *Ø*let

følge bag efter, og det er godt paa Vej dertil. Jeg vil altsaa raade til, at vi ikke i dette Djeblif af de Forhold, der nu foreligge, lade os lede til at foregribe Fremtiden, thi dersom der i Dag ikke betales saa megen Skat af *Ø* paa Landet som i Kjøbenhavn, saa kunne de være sikre paa, at om 5 eller 10 Aar er Forholdet helt anderledes. Det er, hvad der efter min Mening maa være Hovedhynspunktet for Betragtningen af disse Forslag, og det er ogsaa det Hovedhynspunkt, som de ærede Forslagsstillere have forlangt af os, at vi skulle gøre gældende: Hensynet til de smaa i Samfundet. Jeg har nu søgt ved alle de Dphlysninger, vi i Djebliffet have — vi have ikke andre; jeg tror, at de Tal, jeg har anført, ere de, der findes nu, — jeg har ved dem søgt at dokumentere, hvorledes Forholdene stille sig. Jeg vil ønske, at vi maa komme til at faa endnu bedre Dphlysninger, men den Ting komme de ikke bort fra, det vil blive staaende som en Kendsgerning, at medens Sukkerskatten er en Skat, der vender den tunge Ende opad mod de højere Samfundslag, er *Ø*skatten ganske omvendt, en Skat, som vender den tunge Ende nedad mod de smaa, hos hvem Statteebnen er mindst. Jeg skal nu ikke plage de ærede Forslagsstillere med at komme ind paa Sultetøjet. Efter hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgtreds (C. Hage) har sagt, vil jeg ikke nænne at røre mere ved den Ting. Det er et Fantasteri, som jeg tror, det vil være overflødigt at spille vor Tid med. Det er meget muligt, at der her i Danmark ogsaa er et Talent for Sultetøj — det skal jeg hverken bekræfte eller benægte. — men sikkert er det i alt Fald, at dette Talent er ikke opdaget endnu. Vi kunne altsaa rolig, tror jeg, vente med den Ting til vi komme til det næste Forslag; vi komme ikke for sent alligevel. Disse Stikkelsbærbuske og Blommetræer, som først skulle plantes en Gang i Fremtiden, de ville tage deres Tid, inden de bære den Frugt, som skal syles i det Sukker, man her taler om. Men ganske vist har det for mig været lidt underligt at se, at de ærede Forslagsstillere, som overfør et rent fantastisk Fremtidsprodukt som dette Sultetøj ere saa ivrige og haabefulde, at de ere saa koldblodige, maa jeg sige, overfør noget, som dog eksisterer, overfør den Sukkerproduktion, som vi virkelig have her i Landet. Jeg hørte nok, at en af de ærede Forslagsstillere sagde, at de to Herrer i Forening ikke havde været blinde for, at de ved dette Lovforslag ramte Sukkerroedhyfningen og Sukkerfabrikationen her i Landet ganske eftertryffeligt, men de have været saa snilde, at de ikke have taget Hen-